

Wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 7 lutego 2017 r.

IV Ka 875/16

Przewodniczący: Sędzia SO Waldemar Majka.

przy udziale Andrzejk Mazurkiewicza Prokuratora Prokuratury Okręgowej.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2017 r. sprawy J. K. syna R. i S. z domu W. (...) r. w B. z art. 190a § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 28 lipca 2016 r. sygnatura akt II K 855/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II jego dyspozycji w ten sposób, iż w oparciu o art. 43 § 1 k.k. ustala okres orzeczonego zakazu na 2 (dwa) lata;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym, zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Dzierżoniowie wniósł akt oskarżenia przeciwko J. K. oskarżając go o to, że w okresie od października 2014 r. do 7 października 2015 r. w B. uporczywie nękał A. P. w ten sposób, że wszczywał awantury i krzyczał pod oknami jej mieszkania, zaglądał do niego, zakłócał spoczynek nocny oraz podglądał ją przez okno w godzinach nocnych używając do tego latarki, wyzywał ją słowami wulgarnymi powszechnie uznanymi za obelżywe, upokarzał w obecności innych osób, śledził, obserwował, zaczepiał podczas jej wychodzenia do pracy, gonił ją, żądał okazania intymnych części ciała, groził zgwałceniem oraz zabójstwem, a groźba ta wzbudziła w zagrożonej uzasadnioną obawę jej spełnienia, którymi to działaniami wzbudził u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia i istotnie naruszył jej prywatność, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 6 czerwca 2012 r. sygn. akt II K 35/12 m.in. za czyn z art. 190a § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 1 listopada 2011 r. do 7 marca 2012 r. i od 11 maja 2014 r. do 6 sierpnia 2014 r. to jest o czyn z art. 190a § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 28 lipca 2016 r. (sygnatura akt II K 855/15) Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie:

I. oskarżonego J. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku, przy czym przyjął, że dopuścił się jego popełnienia w okresie od października 2014 r. do 8 października 2015 r., w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za podobne umyślne przestępstwo przeciwko wolności będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 6 czerwca 2012 r. w sprawie o sygn. akt II K 35/12 za czyn z art. 190a § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 8

miesiący pozbawienia wolności i za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz na karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym karę 8 miesięcy pozbawienia wolności odbył w okresie od 1 listopada 2011 r. do 7 marca 2012 r. i od 11 maja 2014 r. do 6 sierpnia 2014 r., to jest występku z art. 190a § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. przy zastosowaniu art. 37a k.k. wymierzył mu karę roku i 3 (trzech) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

II. na podstawie art. 41a § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego J. K. środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną A. P. w jakikolwiek sposób;

III. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego J. K. na rzecz oskarżycielki posiłkowej A. P. kwotę 672 zł (sześćset siedemdziesiąt dwa złote) tytułem zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika w toku postępowania sądowego;

IV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. H. z Kancelarii Adwokackiej w D. kwotę 221,40 zł (dwieście dwadzieścia jeden złotych czterdzieści groszy) brutto tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu J. K. z urzędu w toku postępowania przygotowawczego;

V. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o płatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonego J. K. w całości od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, wydatki poniesione w postępowaniu zaliczając na rachunek tegoż Skarbu Państwa i nie wymierzając mu opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł prokurator, zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na korzyść oskarżonego J. K., zarzucając:

obrazę przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 43 § 1 k.k., polegającą na nie wyznaczeniu w wyroku terminu zastosowanego wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną A. P. w jakikolwiek sposób, a podnosząc wskazany zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zamieszczenie w wymiarze kary w pkt II dot. orzeczenia środka karnego terminu jego obowiązywania.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w zakresie winy oskarżonego, zarzucając:

1. Błędne ustalenie stanu faktycznego, w następstwie dania wiary zeznaniom pokrzywdzonej A. P. oraz Jej najbliższej rodzinie tj. P. P. (męża), D. L. (konkubent matki pokrzywdzonej), M. S. - matce pokrzywdzonej - mimo tego, że zeznania te były całkowicie sprzeczne z danymi, wynikającymi z dozoru kuratorskiego Kuratora T. K. oraz z informacji pisemnej Komisariatu Policji w B. oraz ze złożonych wyjaśnień przez oskarżonego J. K.

2. Naruszenie prawa procesowego (art. 4 k.p.k.), w następstwie:

a) nie przeprowadzenia z urzędu dowodu z zeznań Kuratora T. K. na okoliczność ustaleń kuratorskich w tym naruszenia nietykalności ciała oskarżonego J. K. oraz naruszenie Jego godności przez członków rodziny pokrzywdzonej A. P. b) nie dokonania szczegółowej analizy pism z Komisariatu Policji w B. - stwierdzających, że nie było zgłoszeń o niewłaściwym zachowaniu się oskarżonego J. K. w czasie inkryminowanym.

c) nie przeprowadzenia dowodu z ustaleń w sprawie 1 Ds. 105/14/SP (c) Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie.

3. Naruszenie prawa materialnego (art. 190a § 1 k.k.), poprzez jego zastosowanie, mimo nie ustalenia uporczywości działania oskarżonego J. K. np. podglądania, spaceru z psem w nocy na ogrodach (działkach), używanie w porze nocnej latarki, itp. - które nie stanowią przestępstwa, a podnosząc wskazane zarzuty wniosł o dopuszczenie dowodu:

a) z akt 1 Ds. 105/14 Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie - w tym z prawomocnego postanowienia o umorzeniu z dnia 30.06.2014 (w załączeniu przedkładam),

b) z przesłuchania T. K. - Kuratora Sądowego przy S.R. w D., na okoliczność ustaleń kuratorskich w tym skarg oskarżonego J. K. na rodzinę pokrzywdzonej A. P. c) z dokumentów o otrzymaniu przez oskarżonego nowego lokalu mieszkalnego.

2. Uniewinnienie oskarżonego J. K. z popełnienia zarzucanych czynów bądź

3. O zawieszenie wykonania orzeczonej kary ograniczenia wolności ze względu na stan zdrowia oskarżonego J. K., w tym dolegliwości zdrowia psychicznego, utrudniające zatrudnienia przy wykonaniu kary ograniczenia wolności.

Sąd okręgowy zważył:

apelacja obrońcy oskarżonego nie okazała się zasadna, na uwzględnienie zasługiwała natomiast apelacja prokuratora.

Co do apelacji obrońcy oskarżonego.

Odnosząc się do podniesionego we wniesionym środku odwoławczym zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych w następstwie dania wiary zeznaniom pokrzywdzonej A. P. oraz jej najbliższej rodzinie tj. P. P., D. L., M. S. mimo tego, iż - jak twierdzi skarżący - zeznania te były całkowicie sprzeczne z danymi wynikającymi z dozoru kuratorskiego kuratora T. K. a nadto z informacji pisemnej Komisariatu Policji w B. oraz ze złożonych wyjaśnień przez oskarżonego J. K., zarzutu tego nie można uznać go za trafny. Analiza całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego jak również lektura pisemnego uzasadnienia wyroku pozwala na stwierdzenie, iż sąd rejonowy poddał rzetelnej, wnikliwej i obiektywnej analizie oraz ocenie zgromadzone dowody jak i okoliczności ujawnione na rozprawie.

Przeprowadzona ocena dowodów jest zgodna zarówno z zasadami wiedzy jak i doświadczenia życiowego oraz nie wykazuje błędów natury faktycznej czy też logicznej. We wniesionej apelacji nie przedstawiono takich okoliczności, które mogłyby podważyć prawidłowe ustalenia sądu I instancji.

W rozpoznawanej sprawie sąd orzekający zweryfikował, w oparciu o całokształt materiału dowodowego, wypowiedzi oskarżonego jak i prezentowaną przez niego wersję wydarzeń i prawidłowo uznał, że te wyjaśnienia w których zaprzeczał on aby miał podejmować wobec A. P. którekolwiek z działań opisanych w treści przedstawionego mu zarzutu, jest jedynie linią obrony, przyjętą na potrzeby niniejszego postępowania, wskazując nadto z jakich względów uznał tą część przedstawionych wyjaśnień za niewiarygodną. Zauważyć należy, iż analizując oraz podając ocenie złożone przez oskarżonego wyjaśnienia sąd rejonowy miał na uwadze sporządzoną w niniejszej sprawie opinię sądowo - psychologiczną dotyczącą J. K. jak też opinię sądowo - psychiatryczną dotyczącą wymienionego. W opinii sądowo - psychiatrycznej biegli lekarze psychiatrzy stwierdzili, iż tempore criminis J. K. nie miał

zniesionej lub ograniczonej w stopniu znacznym zdolności rozpoznania znaczenia zarzucanego mu czynu i pokierowania swoim postępowaniem - nie zachodzą warunki z art. 31 § 1 lub 2 k.k., a aktualny stan jego zdrowia psychicznego pozwala mu na udział w postępowaniu jak i prowadzenie obrony w sposób samodzielny oraz rozsądny. Przedstawione opinie są pełne, jasne i pozbawione sprzeczności.

Brak jest również podstaw aby odmówić waloru wiarygodności zeznaniom pokrzywdzonej A. P. Wyrokując sąd rejonowy złożone przez wymienioną zeznania przeanalizował tak z osobna jak i w powiązaniu z innymi dowodami i ocenił zgodnie z wszystkimi wymogami art. 7 k.p.k. odnosząc się do tych zeznań w pisemnym uzasadnieniu oraz wskazując z jakich względów zeznaniom pokrzywdzonej przyznał walor wiarygodności, nie ma więc potrzeby powtarzania tych samych argumentów zwłaszcza, że sąd odwoławczy podziela stanowisko sądu I instancji. Podnieść jednakowoż w tym miejscu należy, iż przedstawiona przez A. P. relacja jest konsekwentna co do istoty a także logiczna. Jakkolwiek złożone przez wymienioną w toku prowadzonego w sprawie postępowania przygotowawczego jak i na rozprawie zeznania różniły się mniej istotnymi szczegółami, to jednakże okoliczność ta nie stanowi podstawy do odrzucenia tego dowodu jako niemiarodajnego, jego dyskwalifikacji. Dostrzegalne różnice w zeznaniach złożonych przez pokrzywdzoną nie mają charakteru istotnych, poddających w wątpliwość samo zaistnienie takich wydarzeń czy też wywołujących wątpliwość co do zachowania się wtedy oskarżonego wobec A. P. Nadmienić także należy, iż pojawiające się w zeznaniach świadka pewne rozbieżności zostały dostrzeżone przez sąd rozpoznający sprawę a także właściwie ocenione (k. 16- 17 pisemnych motywów wyroku).

Nie można ponadto uznać za zasadne stanowisko skarżącego poddającego w wątpliwość przeprowadzoną ocenę dowodu z zeznań świadków: P. P., D. L. oraz M. S. Złożone przez wymienionych świadków zeznania sąd rejonowy poddał wnikliwej i obiektywnej ocenie, logicznie oraz przekonująco wykazując w motywach wyroku argumenty przemawiające za taką oceną tych dowodów. Zwrócić ponadto należy uwagę, iż sama okoliczność, że świadkami, którzy wskazywali na niewłaściwe zachowanie oskarżonego wobec A. P. są osoby bliskie pokrzywdzonej nie może prowadzić automatycznie do wniosku, iż złożone przez wskazane osoby zeznania nie są wiarygodne, zwłaszcza, iż złożone w sprawie przez tych świadków zeznania są spójne i konsekwentne. Świadkowie P. P. i M. S. w swoich zeznaniach wskazywali - co istotne - nie tylko na okoliczności o których słyszeli od pokrzywdzonej ale również o tym co sami widzieli - czego byli naoczni świadkami. Podnosząc powyższy zarzut błędu w ustaleniach faktycznych oraz negując dokonaną przez sąd rejonowy ocenę dowodów z zeznań wymienionych świadków skarżący wyraża pogląd, iż zeznania złożone przez P. P., D. L. a także M. S., pozostają w sprzeczności z danymi wynikającymi z dozoru kuratora T. K. oraz z informacji pisemnej Komisariatu Policji w B. jak i wyjaśnieniami oskarżonego, wskazując nadto w uzasadnieniu apelacji, iż "w sprawie są istotne i obiektywne dowody z pism Komisariatu Policji w B., w których podano, że nie były zgłaszane sygnały o interwencji". Przedstawiając powyższy pogląd obrońca oskarżonego stwierdza następnie także, iż cyt. "czyli oskarżony zachowywał się poprawnie. Podobnie dane z dozoru kuratorskiego, które nie potwierdzają zarzutów przeciwko oskarżonemu o stalking". Odnosząc się do wyrażonych przez obrońcę oskarżonego zapatrywań przede wszystkim zwrócić należy uwagę, iż w toku prowadzonego postępowania dołączono do akt

sprawy informacje z Komisariatu Policji w B. (krótkie raporty działań) a dotyczące interwencji przeprowadzonych przez funkcjonariuszy policji w miejscu zamieszkania stron. W sprawie tej - wbrew czynionym w apelacji sugestiom skarżącego - podkreślenia wymaga, iż we wskazanych powyżej dokumentach znajdują się zapisy o zgłaszanych informacjach, uwagach odnośnie negatywnego zachowania oskarżonego J. K. wobec A. P. (k. 43-45), a czego jednakże z sobie wiadomych względów zdaje się nie dostrzegać skarżący. Nadmienić ponadto także należy, iż T. K. nie był świadkiem takich zachowań wobec pokrzywdzonej A. P., informacje o zachowaniu wymienionego uzyskując w ramach sprawowanego wtedy dozoru, w tym m.in. kwestii sygnalizowanej przez P. P.

Nie sposób zatem przyjąć, iż sąd rejonowy dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych uznając, iż oskarżony dopuścił się popełnienia przypisanego mu w zaskarżonym wyroku czynu.

Podniesione natomiast przez skarżącego w pkt 1 i 3 apelacji zarzuty są wewnętrznie sprzeczne bowiem apelujący podnosząc zarzut naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 190a § 1 k.k. (pkt 3 apelacji), kwestionuje równocześnie także poczynione w przedmiotowej sprawie ustalenia faktyczne (pkt 1 apelacji), zaakcentowania natomiast w tym miejscu wymaga, iż obraza prawa materialnego polega na wadliwym jego zastosowaniu (lub niezastosowaniu) w orzeczeniu opartym na prawidłowych ustaleniach faktycznych. Jeśli zatem skarżący zarzuca błędne ustalenia faktyczne, to równoczesne podnoszenie w apelacji zarzutu obrazy prawa materialnego jest całkowicie chybione.

Odnosząc się do wyrażanych w apelacji zapatrywań i prezentowanych przez skarżącego, kwestionującego uporczywości działania oskarżonego J. K. też zwrócić należy uwagę na szczególne nastawienie psychiczne oskarżonego wyrażające się w nieustępliwości, determinacji - zasadnym pozostaje przy tym także zauważyć, iż wymieniony niewłaściwe zachowania, ingerujące w sferę życia prywatnego pokrzywdzonej A. P. przejawiał nawet pomimo kierowanych wobec niego upomnień czy ostrzeżeń. Nie można w tym miejscu ponadto nie zauważyć, iż takie postępowanie oskarżonego wobec pokrzywdzonej miały miejsce przez dłuższy czas, tj. od października 2014 r. do dnia 8 października 2015 r., a nadto zwrócić należy również uwagę na sposób w jaki do tych naruszeń doszło, a ponadto różnorodność, wielokrotność jak i powtarzalność takich niewłaściwych zachowań oskarżonego wobec pokrzywdzonej A. P. Zachowanie oskarżonego wobec pokrzywdzonej polegało m.in. na wszczynaniu awantur i krzyczeniu pod oknami mieszkania, zaglądaniu do tego mieszkania, zakłócaniu spoczynku nocnego oraz podglądaniu pokrzywdzonej przez okno w godzinach nocnych przy użyciu do tego latarki, wyzywaniu słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, upokarzaniu w obecności innych osób, śledzeniu obserwowaniu i zaczepianiu jak też m.in. a co wymaga zaznaczenia - na kierowaniu wobec pokrzywdzonej gróźb, przy czym jak zasadnie zauważył już sąd I instancji mając na uwadze rodzaj oraz intensywność tych gróźb właściwym było, w realiach niniejszej sprawy, zakwalifikowanie tego czynu przez oskarżyciela publicznego także jako wypełniającego znamiona czynu z art. 190 § 1 k.k. W świetle zgromadzonych oraz swobodnie ocenionych dowodów uzasadnionym jest stwierdzenie, iż takie postępowanie oskarżonego mogło wzbudzić u pokrzywdzonej uzasadnione poczucie zagrożenia oraz istotnie naruszało jej prywatność.

Podnosząc w apelacji zarzut obrazy prawa procesowego art. 4 k.p.k. naruszenie tego przepisu skarżący upatruje w następstwie: a) nieprzeprowadzenia z urzędu dowodu z zeznań kuratora

T. K. na okoliczność ustaleń kuratorskich w tym naruszenia nietykalności ciała oskarżonego J. K. oraz naruszeniu, jak stwierdza apelujący, jego godności przez członków rodziny pokrzywdzonej A. P., b) niedokonaniu szczegółowej analizy pism z Komisariatu Policji w B. - stwierdzających, w ocenie obrońcy oskarżonego, iż nie było zgłoszeń o niewłaściwym zachowaniu oskarżonego J. K. w inkryminowanym czasie, a także w c) nieprzeprowadzeniu dowodu z ustaleń w sprawie 1 Ds. 105/14/SP (c) Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie. Rozpatrując powyższy zarzut nie można uznać go za zasadny. Zwrócić należy uwagę, iż w toku prowadzonego postępowania sąd rejonowy przeprowadził na rozprawie głównej dowód z zeznań T. K. Ponadto nadmienić należy, iż wymieniony wiedzę o różnych zaistniałych incydentach z udziałem oskarżonego, uzyskał wykonując czynności w ramach sprawowanego dozoru. Rozpatrując podniesiony zarzut zasadnym pozostaje zauważyć, a na co wskazywano już powyżej, iż w aktach sprawy znajdują się informacje z Komisariatu Policji w B. a dotyczące przeprowadzanych przez funkcjonariuszy policji interwencji w miejscu zamieszkania stron w których znajdują się zapisy o zgłaszanych uwagach, informacjach odnośnie zachowania oskarżonego J. K. wobec pokrzywdzonej A. P. w tym m.in również zapis o złożeniu przez wymienioną zawiadomienia o nękanii jej przez wskazaną osobę (k.43-45). Rozpatrując podniesiony zarzut zasadnym pozostaje nadto zauważyć, iż dowód z akt Prokuratora Rejonowego w Dzierżoniowie 1 Ds.105/14 oraz dowód z zeznań świadka T. K. na okoliczność ustaleń kuratorskich w tym skarg oskarżonego na rodzinę pokrzywdzonej jak również z dokumentów o otrzymaniu przez oskarżonego nowego lokalu mieszkalnego o przeprowadzenie których to dowodów wnioskował skarżący w apelacji nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Z tych też wszystkich względów apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie (art. 437 § 1 k.p.k.).

Odnosząc się do apelacji prokuratora zasadnym pozostaje jednakże zauważyć, iż sąd rejonowy orzekając wobec oskarżonego w punkcie II wyroku na podstawie art. 41a § 1 k.k. środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną w jakikolwiek sposób nie określił czasu trwania powyższego środka karnego, podczas gdy wymierzając taki środek karny jak wskazany w wyroku sąd orzekający winien określić czas jego obowiązywania, który orzeka się w latach od roku do lat 15. Nie zamieszczając powyższego w wyroku sąd rejonowy dopuścił się obrazy art. 43 § 1 k.k. W konsekwencji sąd odwoławczy dokonał korekty zaskarżonego orzeczenia w powyższym zakresie.

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego, należnych Skarbowi Państwa, orzeczono na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając oskarżonego od ponoszenia tych kosztów zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.